

کهنه سرباز

(مجموعه عکس سرهنگ جلال‌الدین معزی)*

مصطفی نورى

وجود ارتش و نیروی نظامی در جهت حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشورها در مقابل تهاجمات احتمالی دشمنان ضرورتی انکارناپذیر است. با وقوع کودتای ۱۲۹۹ و در راستای ایجاد حکومتی متمرکز در ایران که مورد نظر استعمار بریتانیا بود، ایجاد ارتشی یکپارچه متحدالشکل در دستور کار رئیس رژیم کودتا یعنی رضاخان میرپنج قرار گرفت. رضاخان با ادغام قوای قزاق و ژاندارمری با حفظ تفوق همقطاران قزاق خود دست به تأسیس قشون متحدالشکل زد. قشون رضاخانی از ابتدای تشکیل به جای حضور در مرزها و صیانت از کشور به جنگ ایلات و عشایر رفت و با دخالت در مسائل سیاسی زمینه صعود رضاخان بر تخت سلطنت را فراهم کرد. غارت املاک و اموال مردم اقدام دیگری بود که ارتش رضاخانی مبادرت به آن نمود و امرای ارتش پس از رضاخان در زمره ملک‌داران عمده درآمدند. جالب اینجاست که ارتش مدرن رضاخان! به‌رغم بروز جلادت و دلیری! در سرکوب مردم مظلوم ایران، هنگام بروز جنگ جهانی دوم همانند رضاخان فرار را برقرار ترجیح دادند، سرعت فرماندهان ارتش رضاخانی در فرار، باعث تعجب و عصبانیت پهلوی اول شد و او را واداشت خطاب به سرلشکر مطبوعی بنویسد: «همیشه ناقابل، و پنج هزار کیلومتر از قسمت فاصله دارید».

در این شماره از فصلنامه از منظر تصویر مروری داریم به قشون رضاخانی. عکسهای پیش رو متعلق به سرهنگ جلال‌الدین معزی از نوادگان عباس میرزا است، که مقارن کودتای ۱۲۹۹ وارد ارتش شد و در آخرین سال سلطنت رضاشاه پهلوی به درجه

* با سپاس از سرکار خانم سیمین معزی که این مجموعه را در اختیار نگارنده گذاشتند.

سرهنگی رسید. او از دوران خدمت خود در ارتش، مجموعه عکسی به یادگار باقی گذاشت که به نظر می‌رسد برای پژوهشگران تاریخ ارتش ایران حائز اهمیت باشد. در این مجموعه تصاویری از نیروهای نظامی ایران در ۱۳۰۰ خ، گردان مستقل حمله در ۱۳۰۱، فوج بهادر، بازسازی قلعه فلک‌الافلاک در ۱۳۰۳، بدرقه شیخ خزعل از دزفول به خرم‌آباد در جریان دستگیری او در ۱۳۰۴، مراجعت فوج بهادر از لرستان به تهران در ۱۳۰۴، گردان محمره در ۱۳۰۸، فوج پیاده‌بانه در ۱۳۰۶، هنگ ۲۲ پیاده زابل در ۱۳۱۹ و... وجود دارد که به نوبه خود می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

سالشمار زندگی سرهنگ جلال‌الدین معزی

- * تولد در ۱۲۷۹ خ
- * تحصیل در مدرسه اقدسیه پامنار در آستانه جنگ جهانی اول
- * ورود به بریگاد مرکزی اول تیر ۱۲۹۸
- * اخذ درجه ستوان (نایب) دومی در هشت اسفند ۱۲۹۹
- * ورود به تیپ اول گارد پیاده مرکز در فروردین ۱۳۰۰
- * فرمانده گروهان سوم گردان مستقل حمله در ۱۳۰۱
- * اخذ درجه ستوان یکمی در فروردین ۱۳۰۲
- * ازدواج با ایراندخت متین در اوایل دهه ۱۳۰۰
- * اعزام به لرستان به همراه فوج بهادر در ۱۳۰۳ برای اعاده نظم در منطقه
- * حضور در بدرقه شیخ خزعل از دزفول به خرم‌آباد در جریان دستگیری او در ۱۳۰۴
- * اخذ درجه سروانی در ۱۳۰۴
- * اعزام به گردان پیاده مخمره در ۶-۱۳۰۵
- * اخذ درجه سرگردی در فروردین ۱۳۰۹
- * فرمانده نیروی اعزامی به کهگیلویه برای خلع سلاح ایلات و طوایف آن حدود، در ۱۳۰۹
- * اعزام به هنگ ۲۴ پیاده کردستان
- * شرکت در مانور کادر افسری لشکر پنج کردستان در مریوان در ۱۳۱۵
- * اعزام به هنگ ۲۲ پیاده زابل
- * اخذ درجه سرهنگی در ۱۳۱۹
- * بازنشستگی در ۱۳۲۸
- * وفات تابستان ۱۳۶۳

۲۶۵

کهنه سرباز

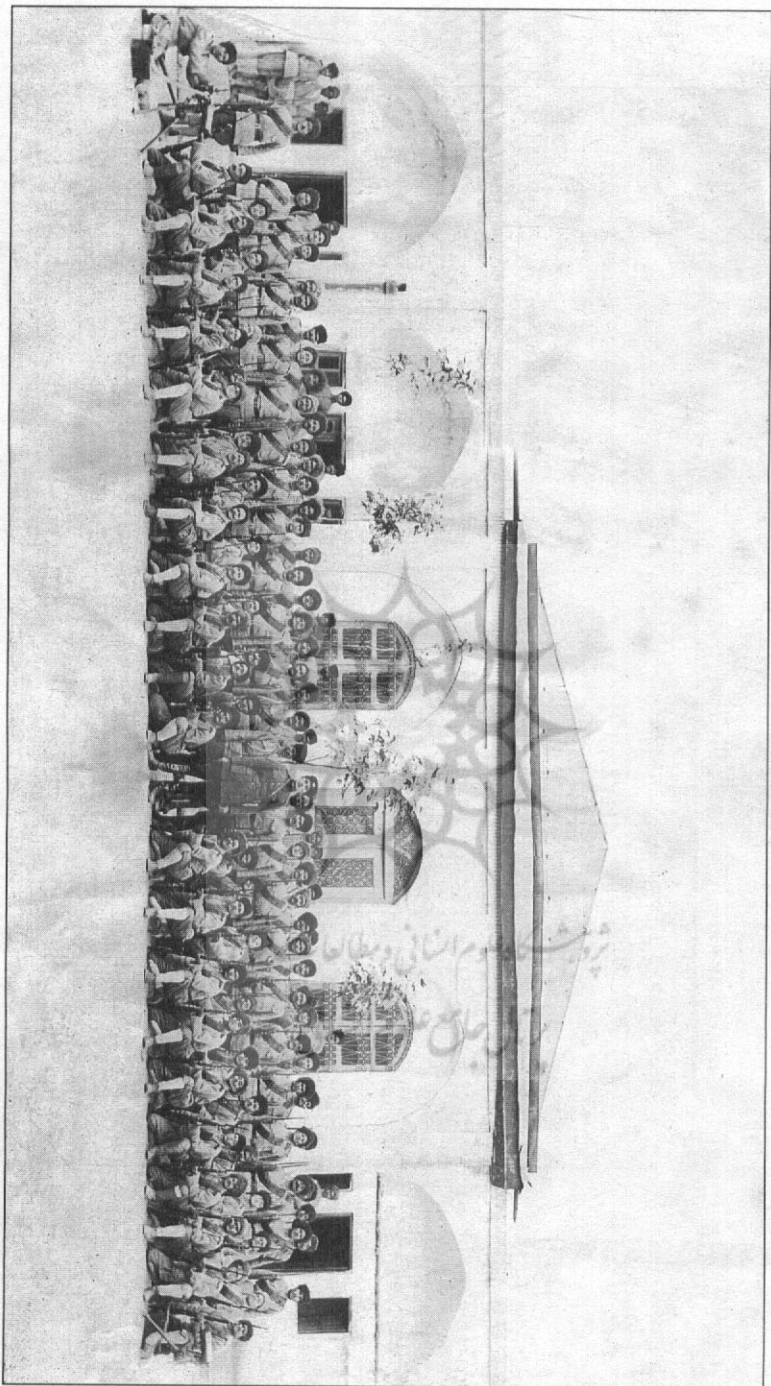
صاحبمنصبان فوج گارد بهادر (فروردین ۱۳۰۱)

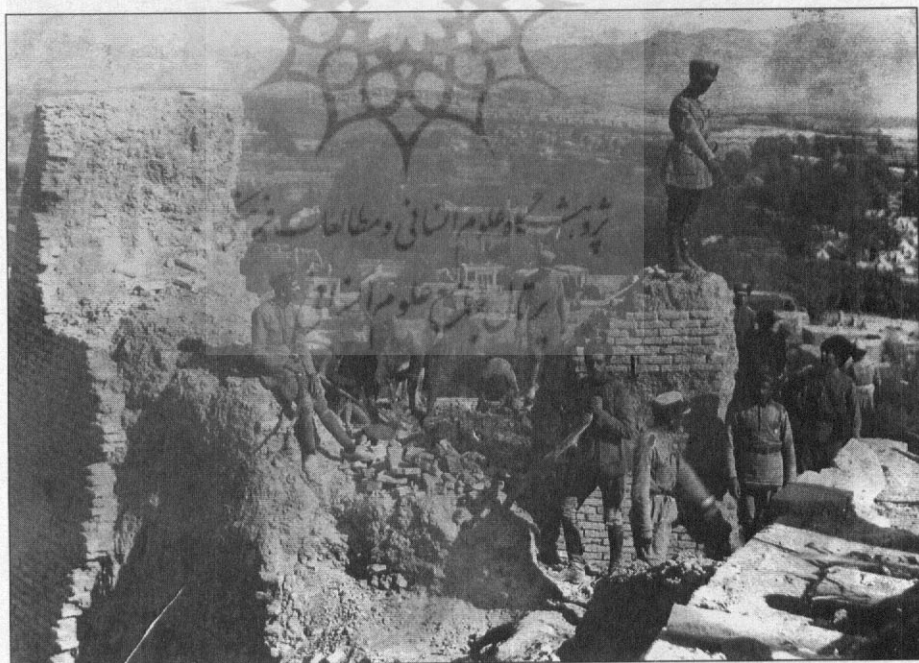
از راست: نایب اول جلال‌الدین معزی، نایب سرهنگ بوذرجمهری و نایب اول روحی

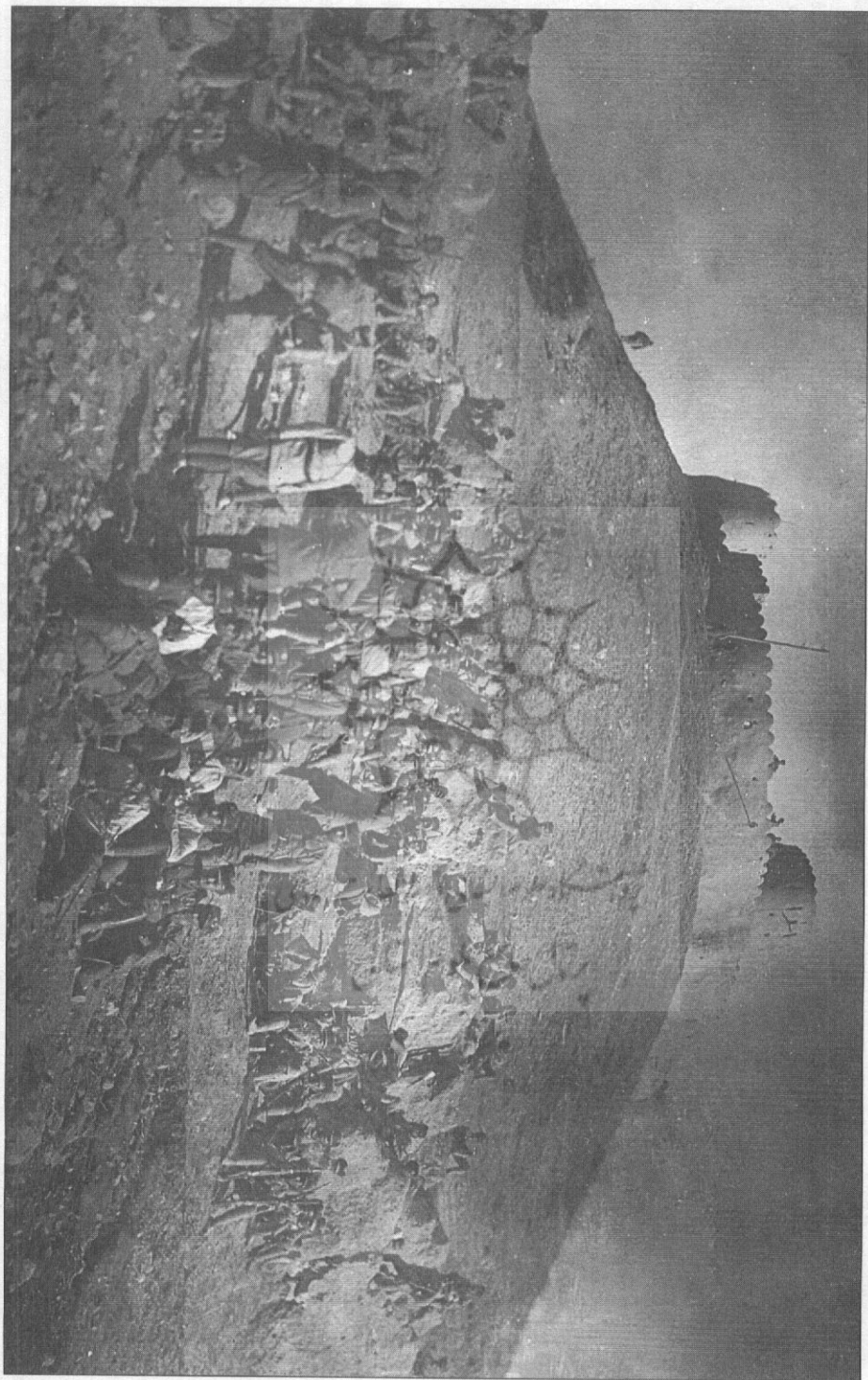
صاحبمنصبان گردان مستقل حمله در ۱۳۰۱ (طهران)؛ ایستاده نفر دوم از راست جلال‌الدین معزی

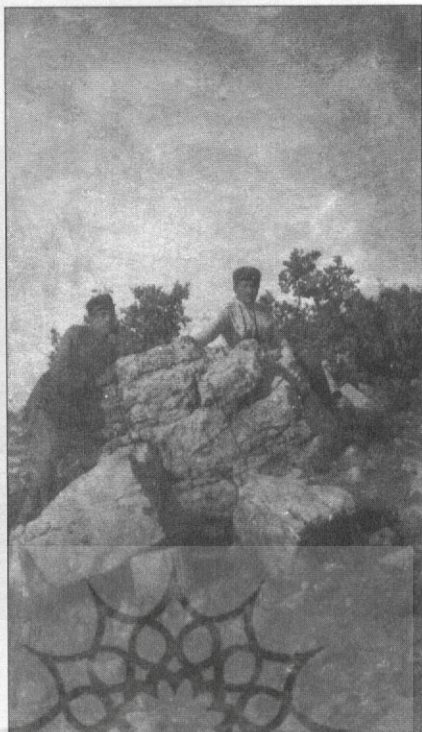
گروهان سوم باطالیان حمله؛ جلالالدین ممزی در میان گروهان ایستاده است

بازسازی قلعه فلک الافلاک خرم‌آباد به وسیله فوج بهادر (۱۳۰۳)

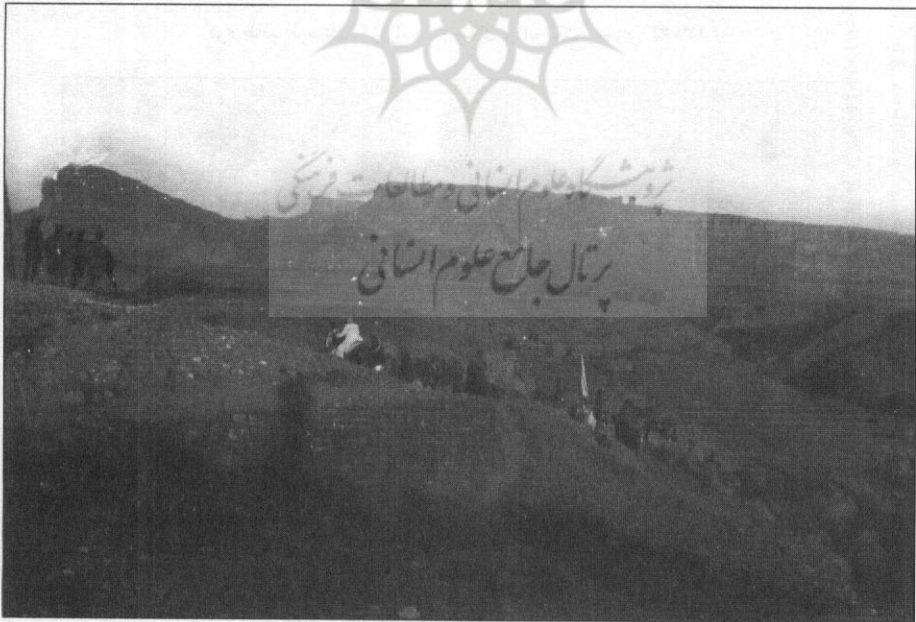
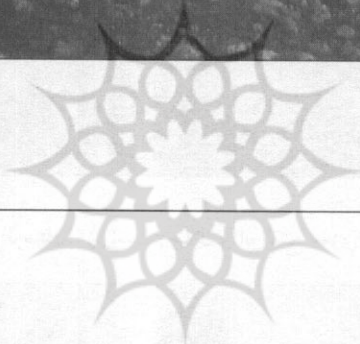
قلعه زاهد، لرستان (۱۳۰۴)

کوه طاف لرستان: از راست: جلال و ابوالفتح معزی (۱۳۰۴)

ارکان گروهان اول فوج بهادر، (لرستان ۱۳۰۴)

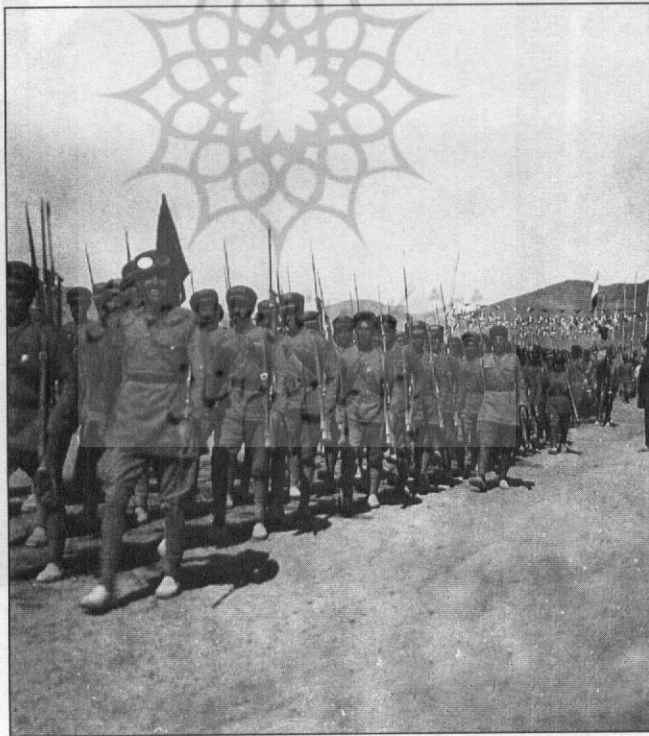

شیراز کاد علم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

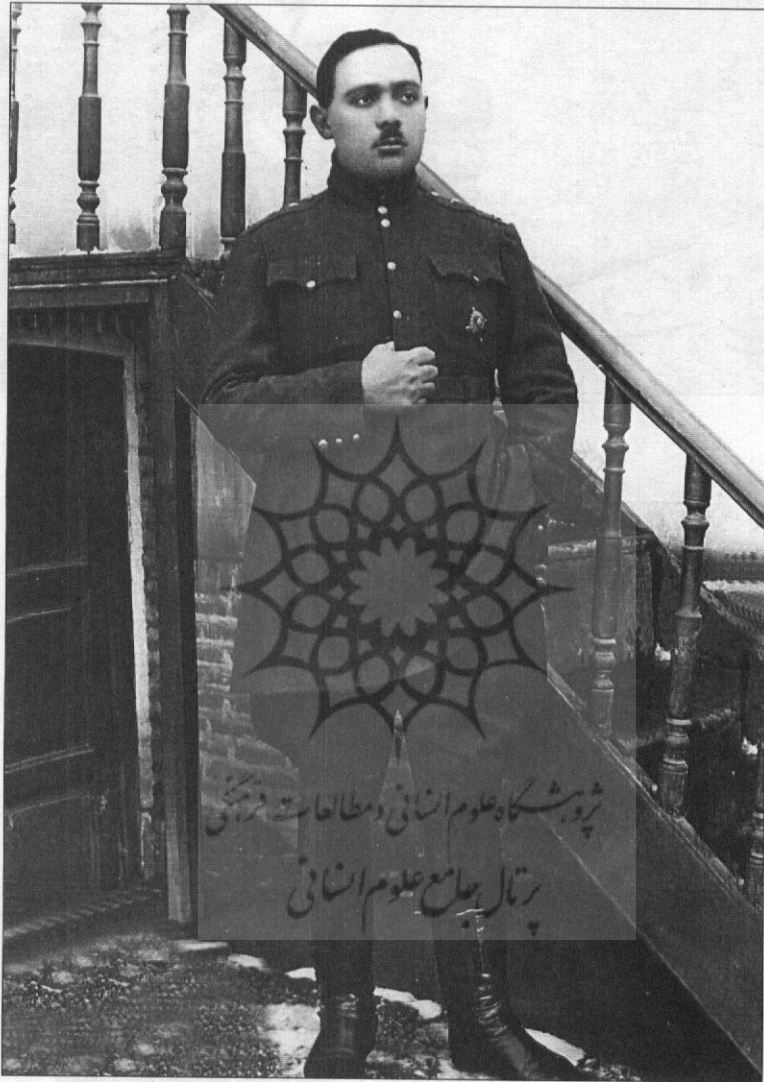

مراجعت فوج بهادر از لرستان به طهران (۱۳۰۴)

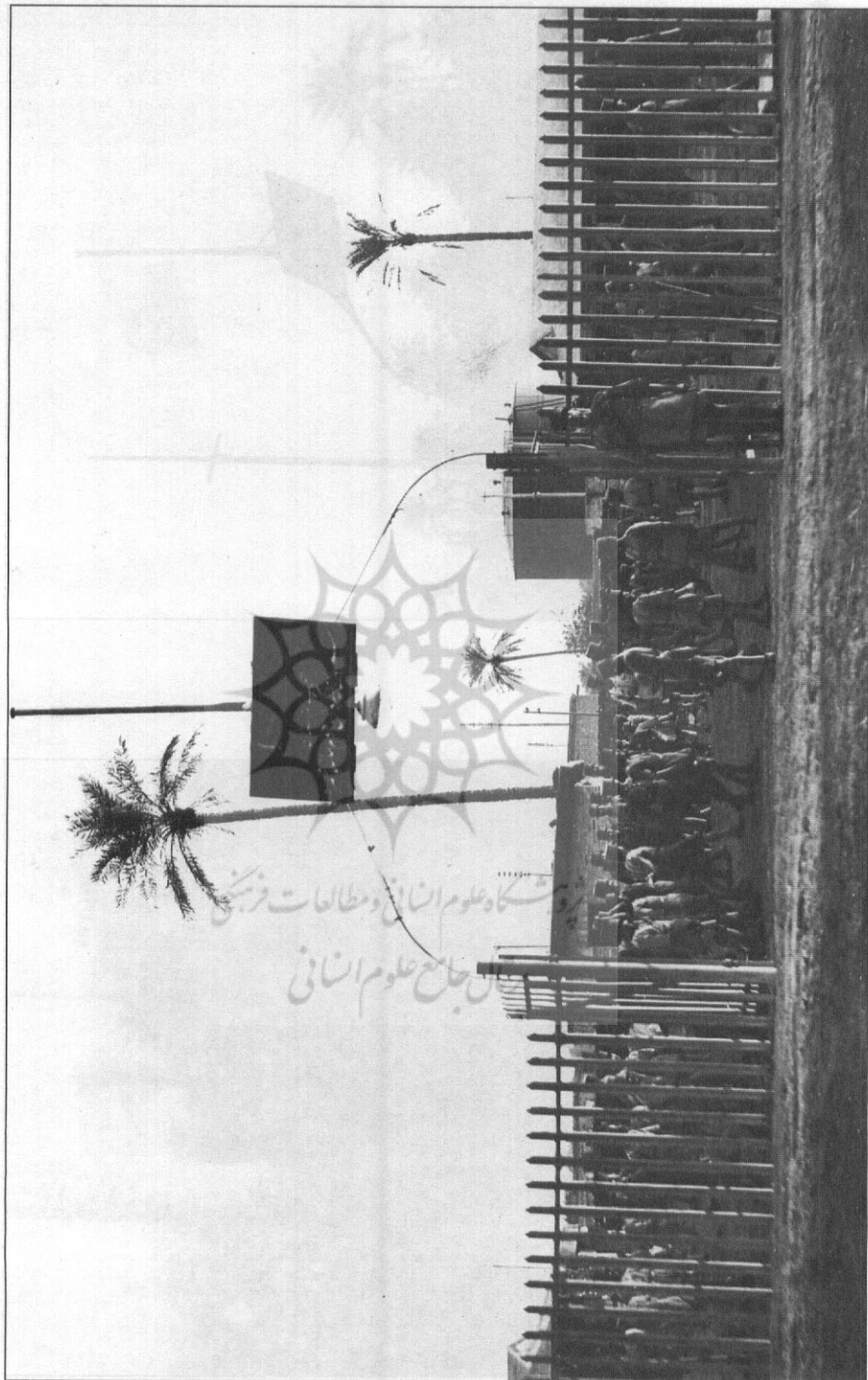

مراجعت فوج بهادر از لرستان به طهران (۱۳۰۴): نفر اول صف ابو الفتح معزی

جلال الدین معزی (۱۳۰۵)

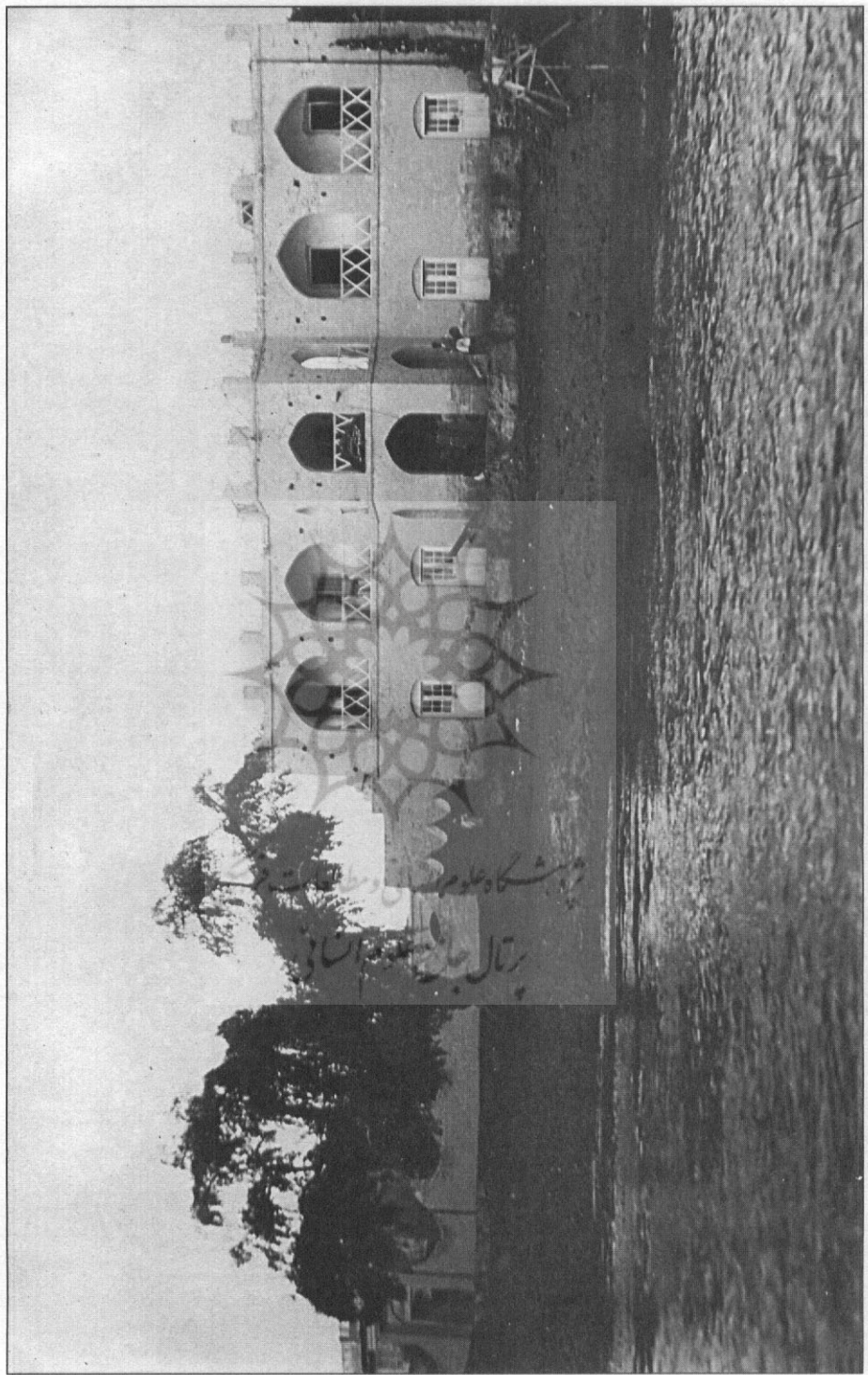
گردان خرومشهر (۱۳۰۸)

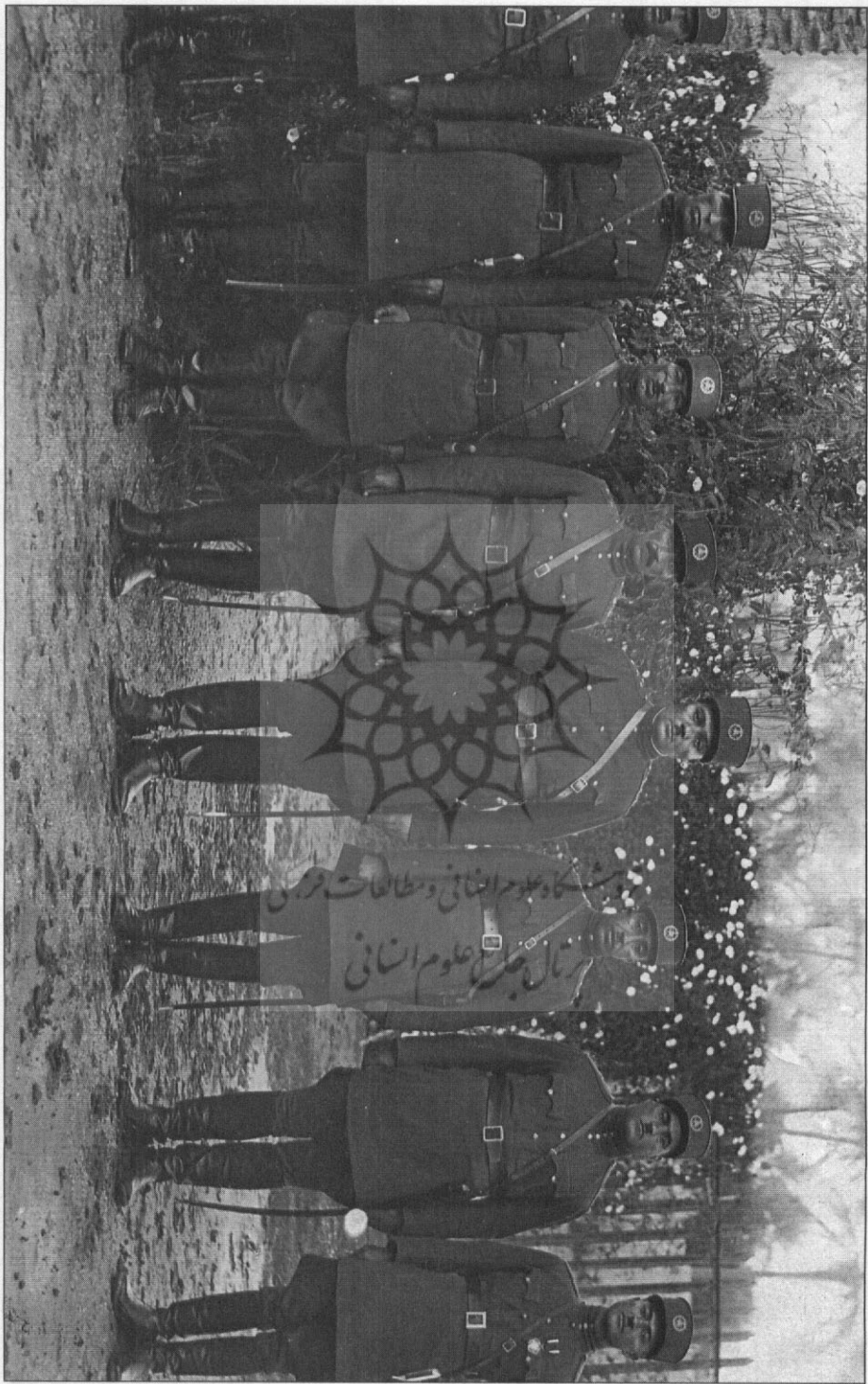
خرمشهر، ممزی و پایندر (۱۳۰۸)

خرمشهر، جلال ممزی و سلطان دکتر ابوالقاسم دانشور (۱۳۰۸)

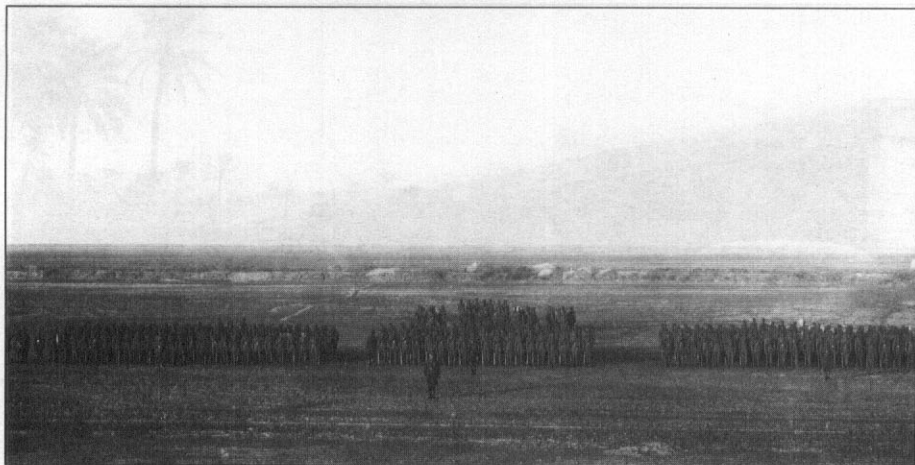

مریضخانه گردان خرمشهر (۱۳۰۸)

شکوه علوم انسانی و مطالعات قرآنی
مجله علمی پژوهشی علوم انسانی

صاحبمینیان گردان دوم پادگان خرمشهر (۱۳۰۸)

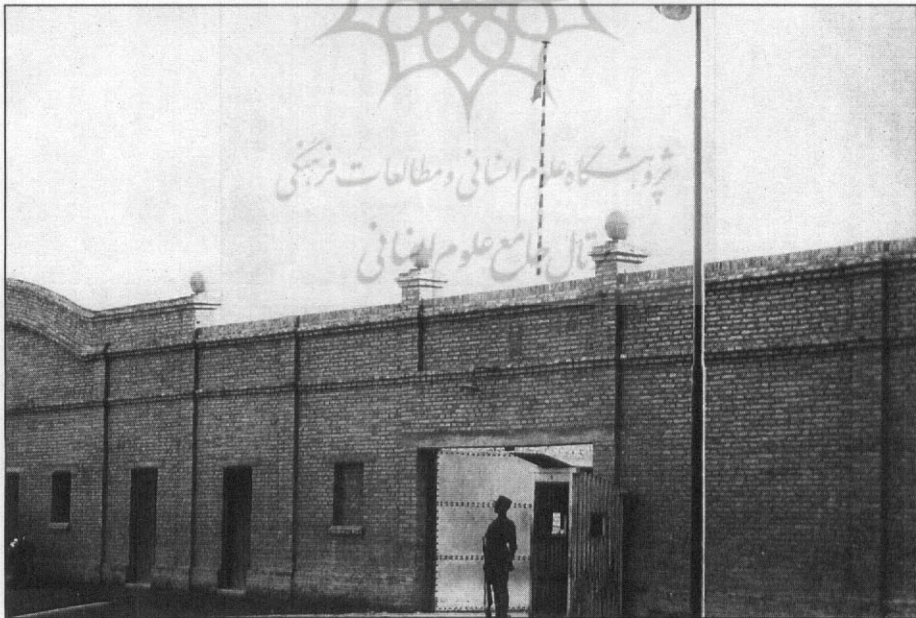
اولین گردان سربازان وظیفه خرمشهر (۱۳۰۸)

تمرین افراد گردان خرمشهر

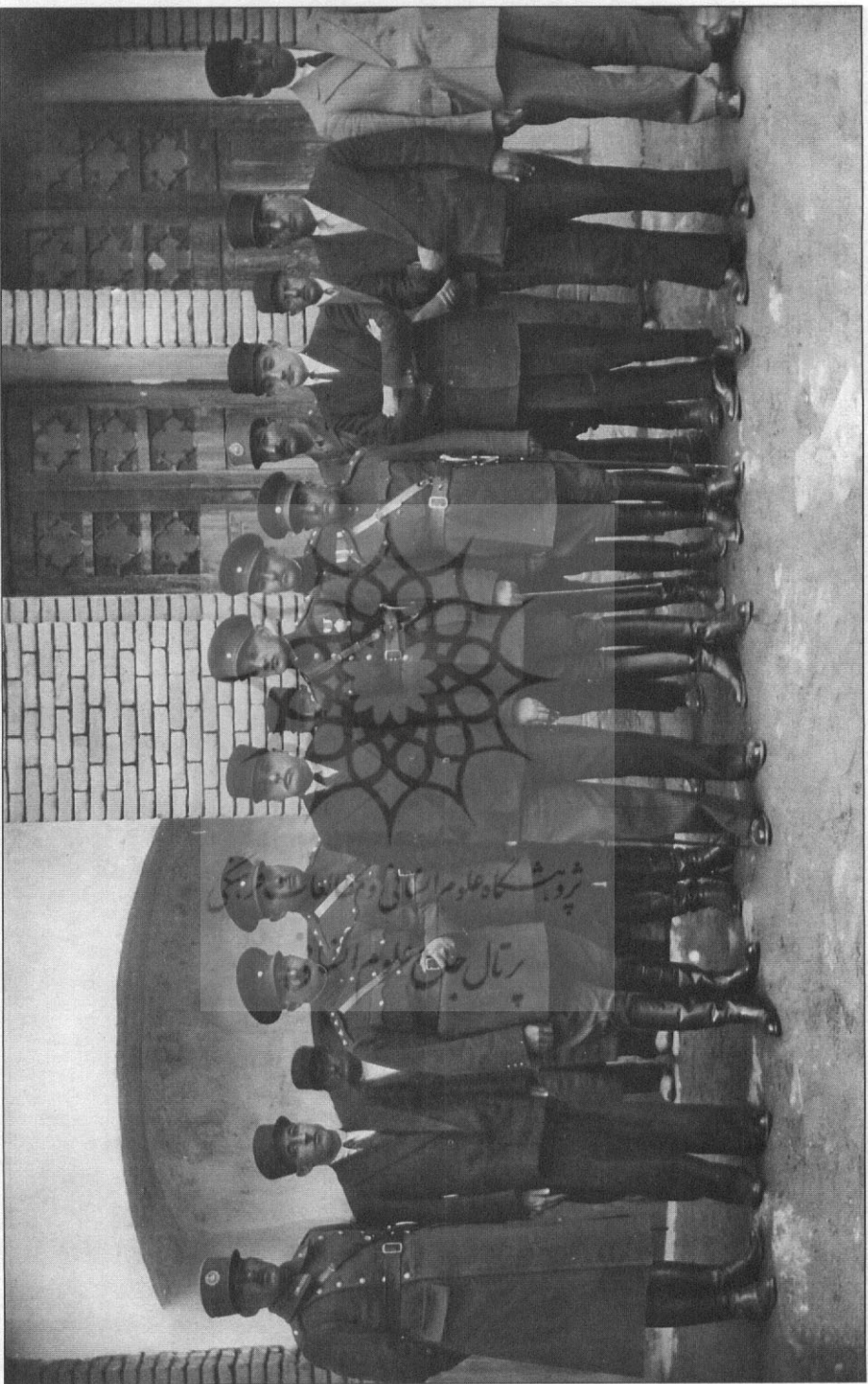

بادگان خرمشهر در (۱۳۰۸)

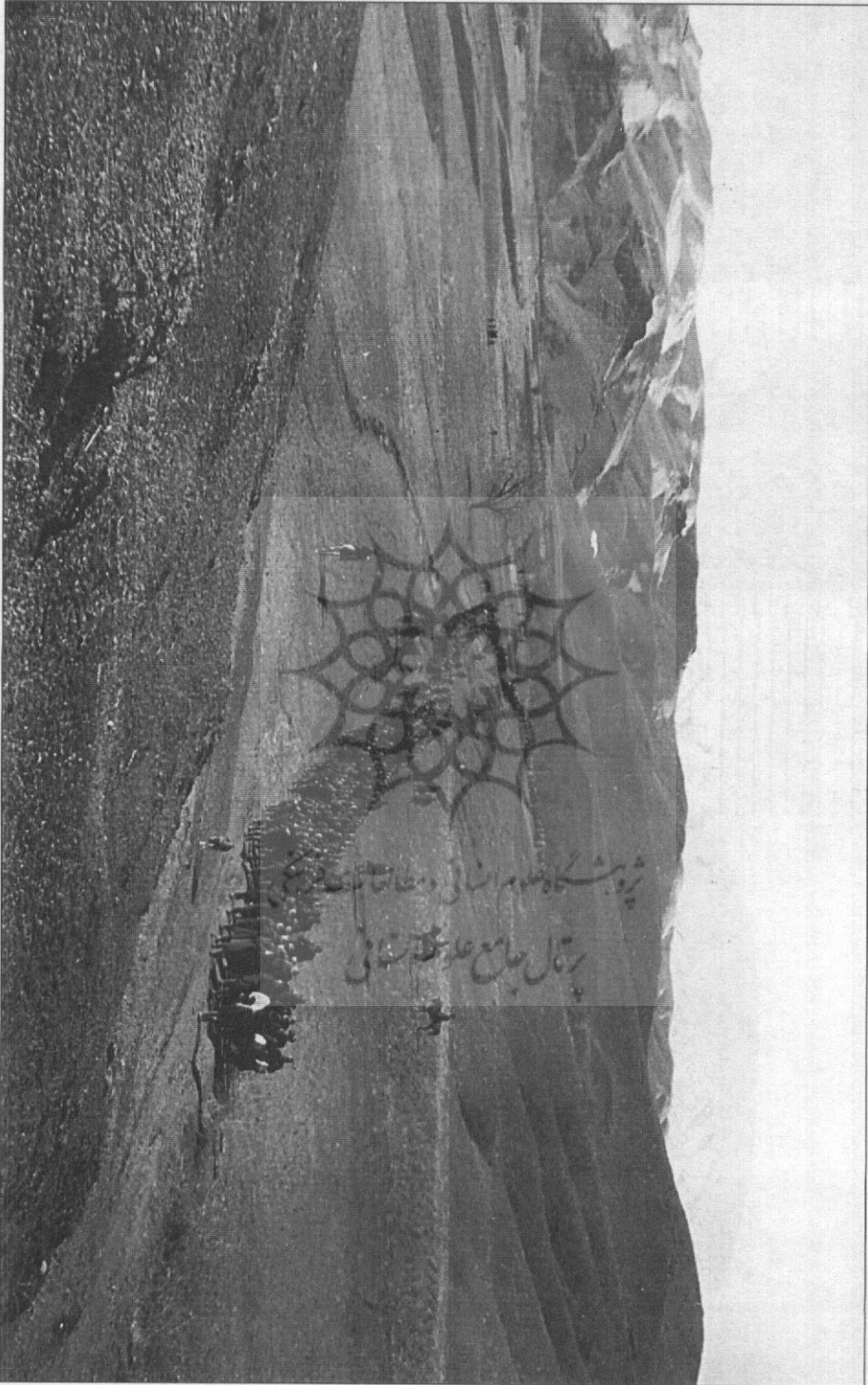

سریازخانه آبادان (۱۳۰۸)

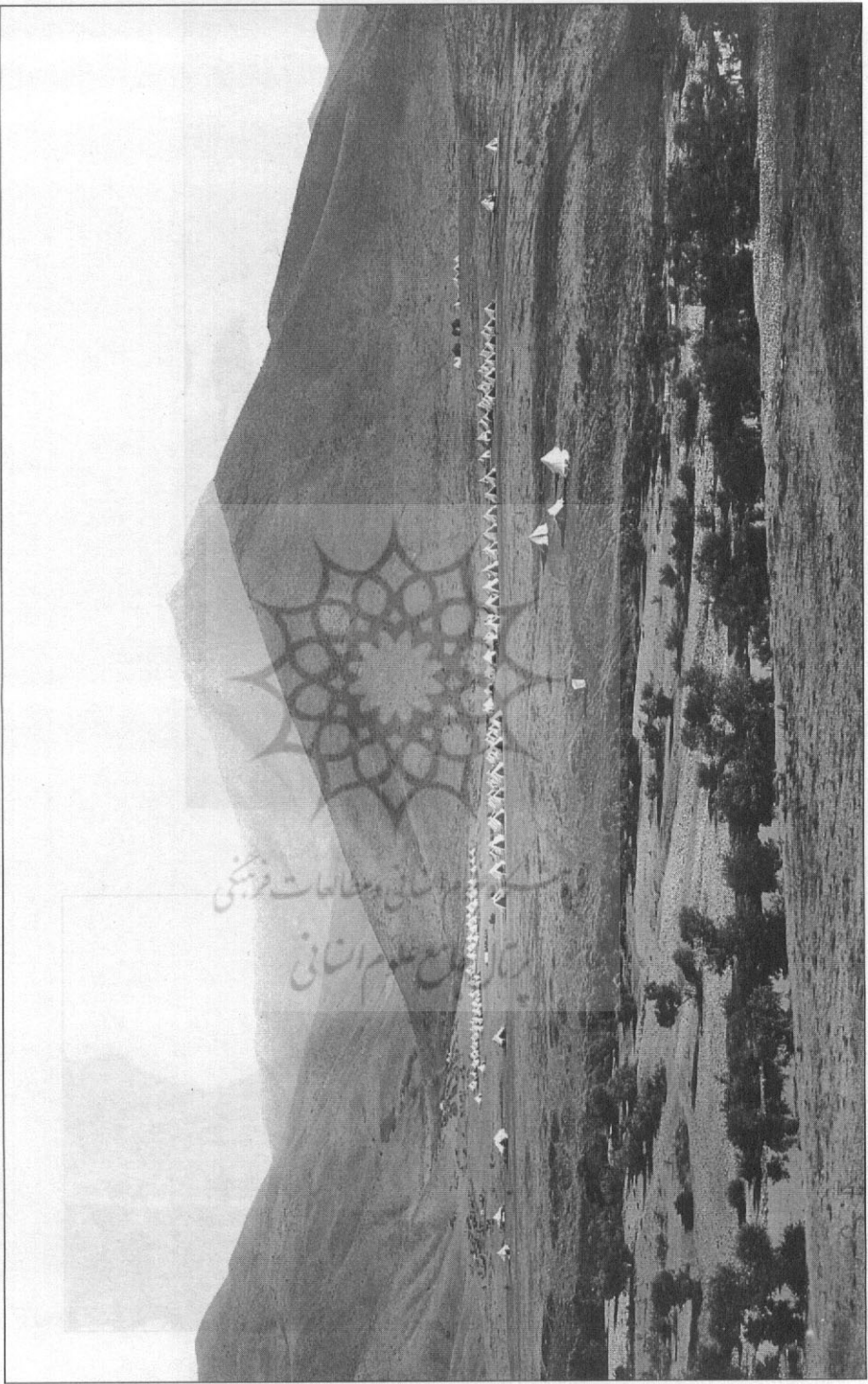

سنتج (فروردین ۱۳۱۳)؛ از چپ: سرگرد کاظم شمبانی، چهارم سرهنگ اکبر سیاهپوش، جلال معزی، شاهزاده شهاب الدوله، سرهنگ زرهپوش

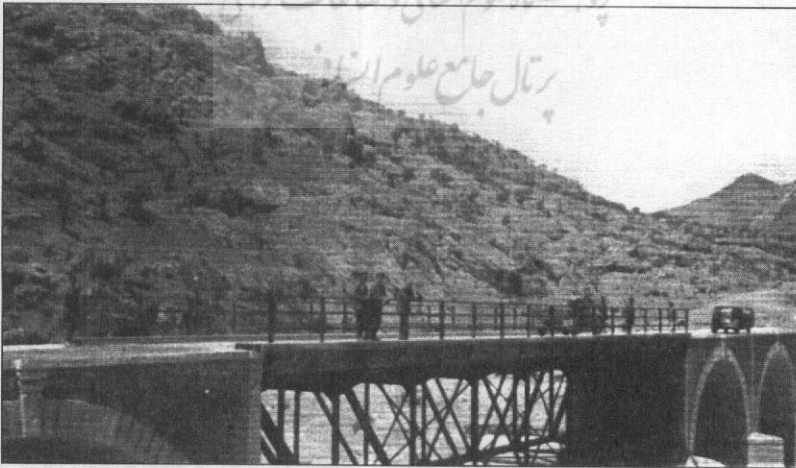
فوج مظفر در راهیسمای کردستان (۱۳۱۳)

اردوگاه تعلیماتی لشکر کردستان بین سنندج و مریوان (۱۳۱۴)

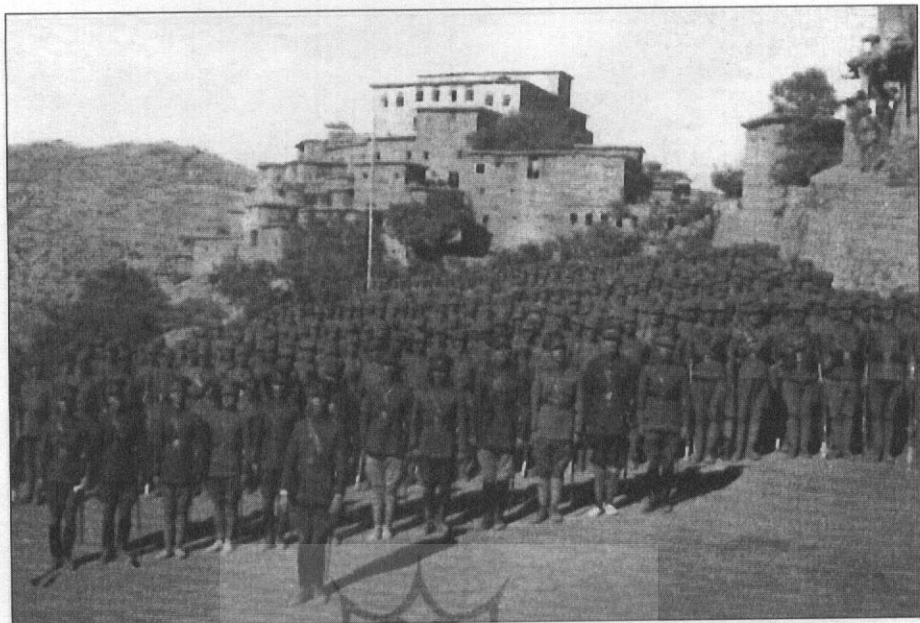

کردستان، زمستان ۱۳۱۴، معزی نفر سمت چپ

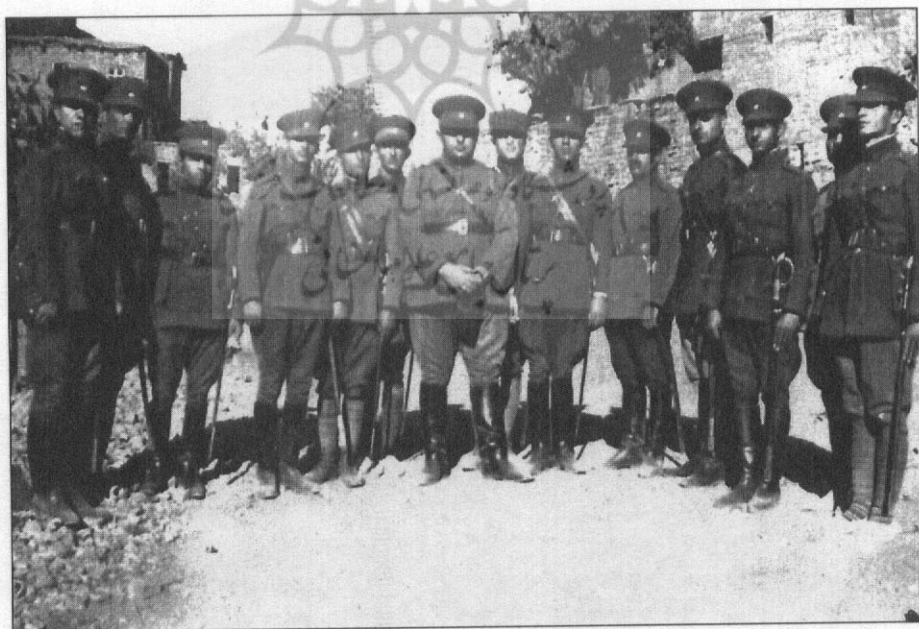

پل دوآب بین پاوه و نوسود (کردستان)

نوسود، گردان اعزامی از تهران

صاحبمنصبان گردان اعزامی از هنگ رضاپور مرکز، کردستان، نوسود

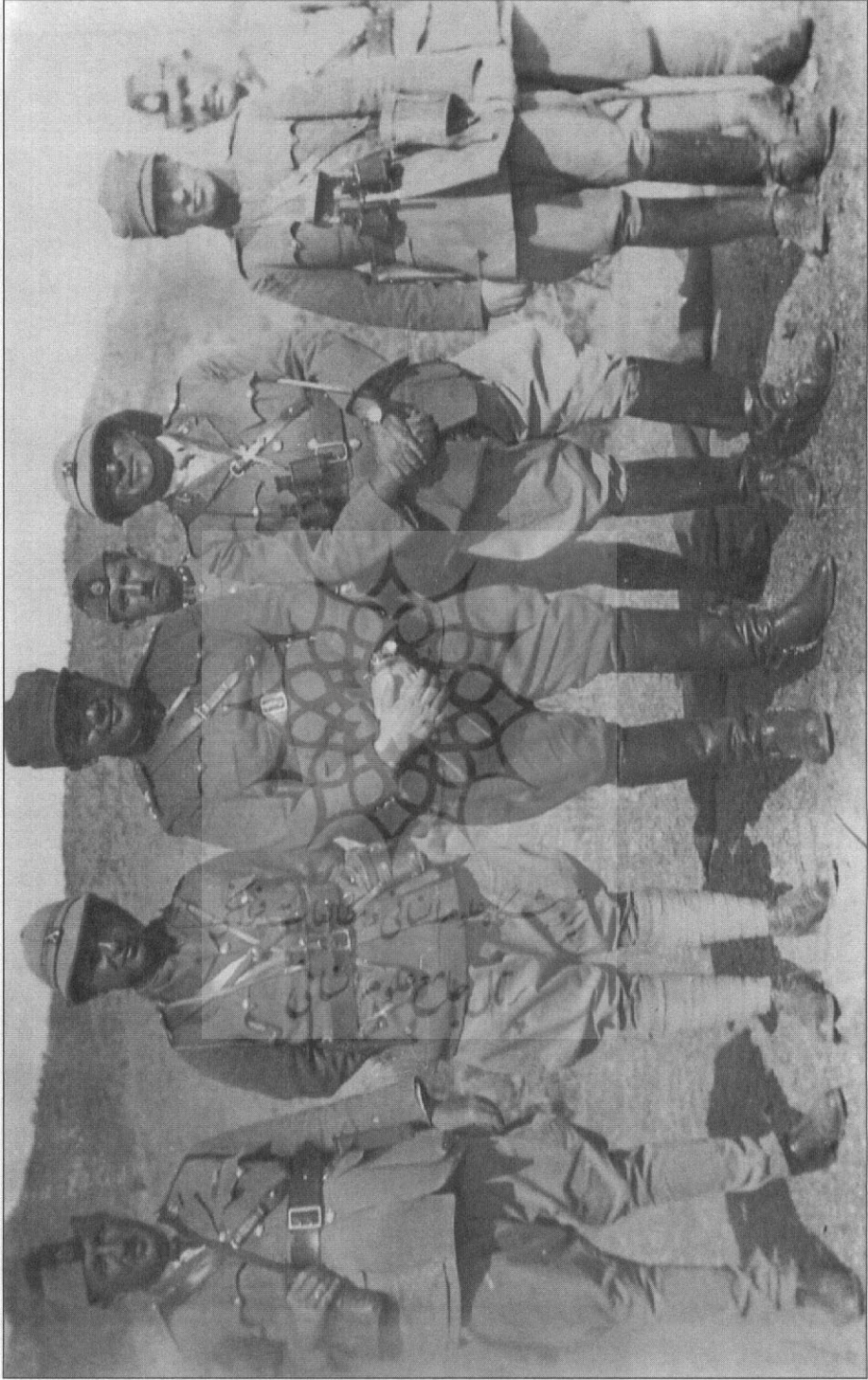

گردنه خروسه بین سنندج و زرآب؛ جلال معزی نفر سمت راست (اسفند ۱۳۱۴)

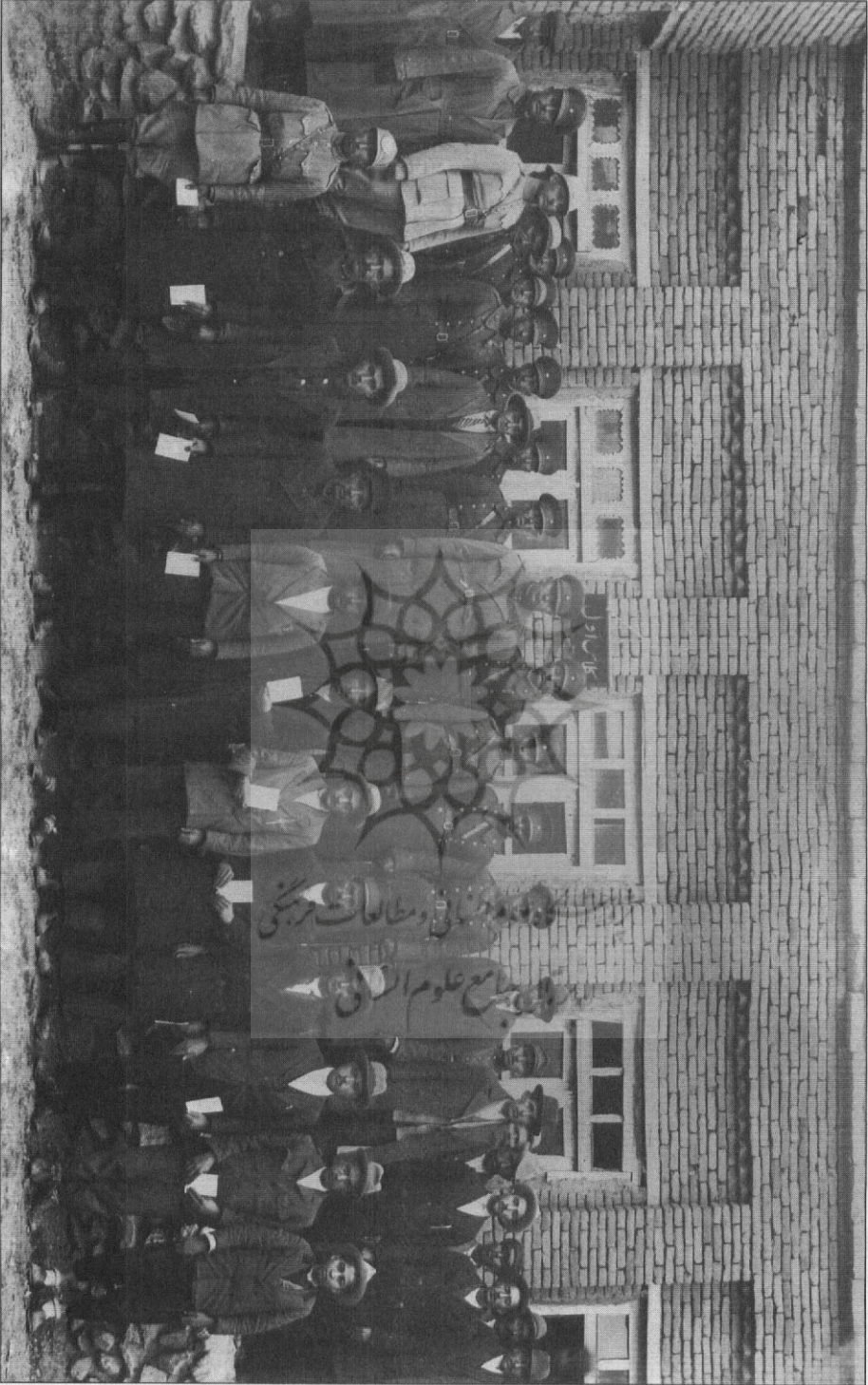

جلال معزی، قله کوه آیدر (سنندج ۱۳۱۵)

افسران فوج ششم سلیمیاتیة عراق عرب در موقع عملیات مشترک با فوج پیاده بانه (۱۳۱۶)

(۱۳۱۷ - ۱۳۱۸) کنگرہ اہل بیت

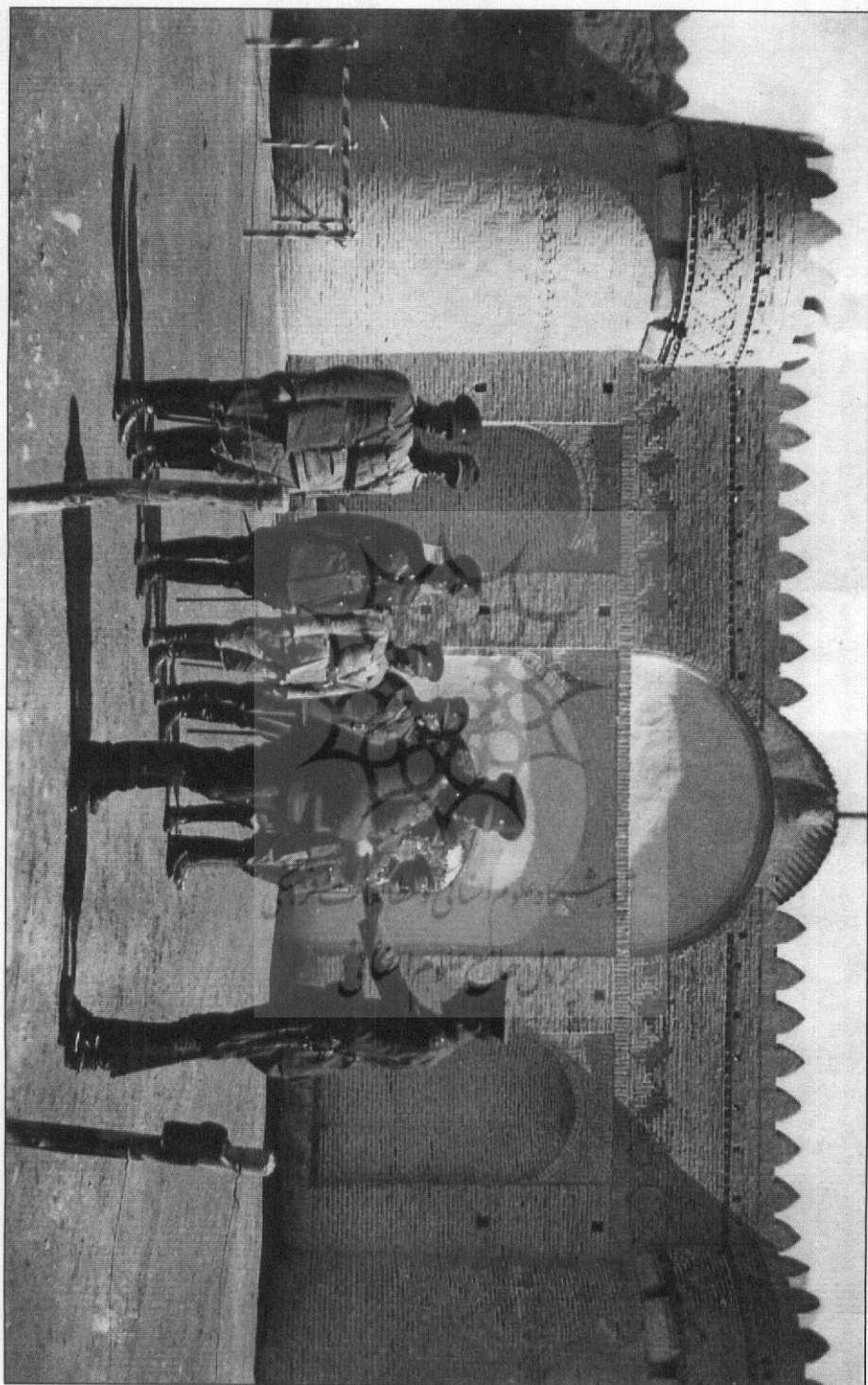

افسران هنگ ۲۴ پیاده بانه کردستان (۱۳۱۷)

شیخ گرمله سرحد ایران و عراق در منطقه کردستان

فلمه ایرانشهر مکران (۱۳۱۸)

جلال معزی در مأموریت مکران (بهبور ۱۳۱۸)

رؤسای دواير دولتی بندر چابهار در حضور معزی (۱۳۱۸)

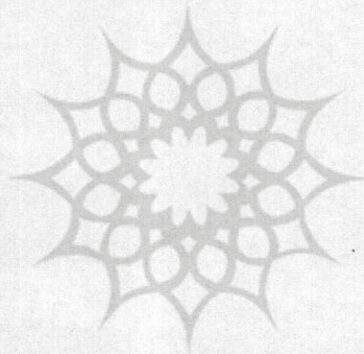

مسقط، کشتی باریتیا، موقع مراجعت از چابهار به طهران (۱۳۱۸)

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رسال جامع علوم انسانی

افسران هنگ ۲۲ پیاده زابل (۱۳۱۹)

شروېشکاه علوم انساني و مطالعات فرهنگي
پرتال جامع علوم انساني